ZENDEGI-SALAM
ضمیمه روزنامه خراسان
دوشنبه • ۲۹ مرداد ۱۳۹۷
۸ ذی الحجه ۱۴۳۹ • ۲۰ آگوست ۲۰۱۸
شماره ۱۹۸۹۶
۱۱۱۹

درباره هشتگ پرطرفدار این روزهای شبکه‌های اجتماعی و تاثیرات خوشایندش

حال خوب با #کار_خوب

پرونده

همه ما نیازمند شنیدن «خبر خوب» هستیم. در روزگاری که انتشار زیبایی‌ها برای رسانه‌های دنیا ارزش خبری چندانی ندارد، روایت خودِ ما از خوبی‌ها، مهربانی‌ها و هم‌نوع دوستی‌ها می‌تواند حال همه‌مان را بهتر کند. متاسفانه از یک روزی به بعد، انگار عزت‌نفس ما ایرانی‌ها کم رنگ شد و شروع کردیم چپ و راست و درست و غلط، به خودمان برچسب زدن. به انعکاس کارهای خوب، لقب «ریاکاری» و «شوآف» دادیم و تصور کردیم بی‌رحمانه تاختن به خودمان و هموطنان و فرهنگ و شرایط‌مان، اسمش «نقد» است. اگر شاهد حرکتی نادرست، جفا در حق همشهری و هموطن، بی‌مسئولیتی و از زیر کار دررفتن، سوتی و گاف بودیم، به اسم «روبه‌رو شدن با واقعیت‌های جامعه» منتشر و دست به دستش کردیم اما اگر حرکتِ خوب و زیبایی ولو کوچک توجهمان را جلب کرد، با گفتن «وظیفه‌شان است» یا حتی «چه فایده؟ با یک گل بهار نمی‌شود...»، آن حس و حرکت خوب را نشر ندادیم و تشویق نکردیم. اما مدتی است هشتگ #کار_خوب، به کاربران فضای مجازی این فرصت را می‌دهد تا با انتشار همین انسان‌دوستی‌ها، دلسوزی‌ها، محبت‌ها، انجام درستِ وظایف و مهربانی‌های کوچک و خبرهای خوب، حال همه را بهتر کنند. هشتگی که دستمایه پرونده امروز زندگی سلام است و قرار است با مرور مصادیقش، ضرورت بیان این اتفاقات کوچک خوب در سراسر ایران را یادآوری کنیم. عجالتا خبر خوبِ این روزها این است که به‌رغم همه تلخی‌ها و سختی‌ها و کمبودها، هنوز و همچنان در بین ما ایرانی‌ها، وجدان و شرف و مهربانی، زنده است.

کارهای خوب، اتفاقات خوب می‌آفرینند

محمدعلی محمدپور

خیلی‌ها معتقدند در زندگی‌های امروز، محبت و توجه آدم‌ها به یکدیگر کم رنگ شده است و برای این نظریه‌شان هم شاهد و مثال‌های زیادی از رفتارهای روزانه آدم‌ها در جامعه می‌آورند. اما هنوز هم نقطه‌های روشنی می‌توان پیدا کرد که امیدوار کننده هستند. نقطه‌های روشنی که آدم را امیدوار می‌کنند «دنیا هنوز هم قشنگی‌های خودش را دارد». کارکرد هشتگ #کار_خوب، علاوه بر ایجاد این موج امیدواری، به همه یادآوری می‌کند که هر کدام از ما در هر نقطه و جایگاهی در این جامعه هستیم، می‌توانیم کارهای کوچکی انجام دهیم که حال همشهری‌های‌مان را خوب کند و تاثیرات مثبت بر اطرافیان‌مان بگذارد. در ادامه، چند نمونه از این حرکت‌های خوب اجتماعی را مرور می‌کنیم.

رانندگان تاکسی یکی از خطوط تاکسی تهران است. می‌گوید پس از حادثه تصادف سربازان پادگان کرمان که در سال ۹۵ اتفاق افتاد، تصمیم گرفته از سربازان کرایه نگیرد. یک کاغذ به شیشه عقب تاکسی‌اش هم روی داشبورد چسبانده تا سربازان راحت‌تر از موضوع باخبر و سوار تاکسی شوند. تعریف می‌کند: «البته معمولا سربازان می‌خواهند کرایه‌شان را از سر حیا حساب کنند اما نمی‌گیرم.»

تصور این که بعضی از هموطنان‌مان به امکانات ساده‌ای مثل آرایشگاه و سلمانی دسترسی ندارند، کمی سخت است. اما آدم‌هایی در حاشیه شهرها هستند که حتی توانایی مالی پرداخت هزینه کوتاه کردن موهایشان را هم ندارند. در این شرایط است که یک آرایشگر مهربان می‌تواند قدم مهمی بردارد. چند وقت پیش تعدادی از آرایشگران جوان تهرانی به کوره پزی‌های اطراف تهران رفتند و رایگان سر اهالی این محله‌ها را کوتاه کردند.

برخوردهای شدید و دردناک ماموران سدمعبر شهرداری با دست‌فروشان، اتفاق ناخوشایندی بود که در ماه‌های اخیر بارها رسانه‌ای و موجب ناراحتی بسیاری از مردم شد. اما در این میان مامورانی هم بودند که راه‌های بهتری برای برخورد با دست‌فروشان انتخاب کردند. در همین راستا، عکس یکی از ماموران سدمعبر شهرداری در یکی از شهرستان‌های استان خراسان که برخوردی محبت‌آمیز با فروشندگان دوره‌گرد داشت، به عنوان یک کار خوب، حسابی خبرساز شد.

بچه‌ها وقتی به بازار می‌روند، معمولا چیزهایی را که در مغازه و ویترین‌ها می‌بینند، می‌خواهند. اگر همراه کودکان به بازار میوه و تره‌بار رفته باشید، تجربه کردید که بچه، بی‌توجه به این که قیمت فلان میوه گران است یا میوه‌ها نشسته هستند، هوس خوردن میوه‌های رنگارنگ می‌کند. این وسط، یکی از مغازه‌داران میوه و تره‌بار تهران اقدام به گذاشتن میوه شسته شده رایگان برای استفاده کودکان کرده است.

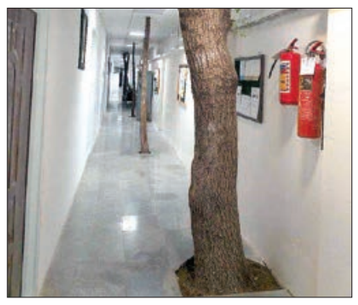

درخت‌ها از جمله موجودات زنده‌ای هستند که در ساختمان‌سازی‌های امروز به شدت در معرض آسیب قرار دارند. در این میان کسانی هم پیدا می‌شوند که با احترام به این موجود زنده، برای حریم و حیاتش ارزش قائل می‌شوند. نمونه‌اش مدیران بیمارستان علی‌بن ابیطالب قم است که به جای قطع درختان، با آن‌ها کنار آمده‌اند و همزیستی مسالمت‌آمیزی با درختان دارند.

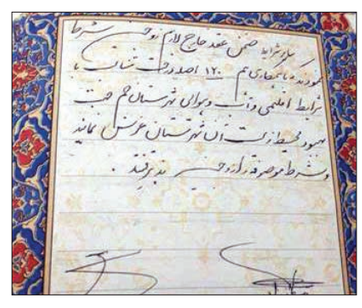

شرط ضمن عقد یک زوج جوان: کاشت ۱۲۰ درخت در شهرستان جم استان بوشهر برای بهبود وضعیت محیط زیست آن شهرستان. زوجی که برای انجام کار خوب و درست، منتظر و معطل کسی نمی‌مانند و خودشان برای بهبود شرایط آستین‌ها را بالا می‌زنند.

میوه‌فروشی سیار یکی از کارهای سختی است که در گرما و سرما بعضی برای تهیه لقمه‌ای نان حلال، به دنبال انجامش هستند. با این شرایط، در شهر روانسر میوه‌فروشی درآمد حاصل از میوه‌فروشی خود را برای حمایت از بیماران سرطانی شهرش اختصاص می‌دهد.

رگال مهربانی، کار خوب و خداپسندانه صاحب فروشگاه لباسی در اردبیل که به مراجعه کنندگانِ کم‌بضاعت، امکان برداشتن لباس نو، بدون پرداختِ وجه می‌دهد.

برعکس بسیاری از مغازه‌داران که به در و دیوار فروشگاه شان، تابلوی «نسیه ممنوع» و «لطفا تقاضای نسیه نفرمایید» آویزان کرده‌اند، حرکت این نانوای تهرانی که تاکید کرده اگر به هر دلیل پول همراه ندارید به شکل رایگان نان بردارید، زیبا و حال خوب کن است.

یکی از کارهای خوبی که بارها در شبکه‌های اجتماعی بازنشر شد، اقدام مامور وظیفه‌شناس راهنمایی و رانندگی بود که در صحنه تصادف برای آسیب‌نرسیدن به لاستیک خودروهای عبوری، اقدام به جارو کردن خرده‌شیشه‌ها کرد و این کار قشنگ او مورد توجه قرار گرفت. کاری که وظیفه‌اش نبود اما با تواضع و مهربانی به عهده گرفت.

یادداشت شفاهی «علیرضا عزیزی»، پژوهشگر اجتماعی

ریشه سلطه گفتمان یاس‌آلود حاکم بر جامعه‌مان و راه علاجش چیست؟

چرا مردم کشورمان، خوش‌بینی و امیدواری را کنار گذاشته‌اند و فقط بدی‌ها و بدجنسی‌های یکدیگر و جامعه و فرهنگ و دولت را می‌بینند و منتشر می‌کنند؟ این گفتمان یاس‌آلود درباره همه‌چیز، از کجا و با چه زمینه‌های اجتماعی شکل گرفته است؟ علیرضا عزیزی، پژوهشگر اجتماعی و دانشجوی دکترای جامعه شناسی در این باره به نکات قابل تاملی اشاره کرده است:

درباره سیطره ادبیات تاریک در فضای اجتماعی و گفتمان رسانه‌ای کنونی کشورمان، باید به دلایل بسیاری اشاره کرد که هم اکنون موجب شکل گیری این پدیده شده است. انسان‌ها به خودیِ خود در موقعیت‌های اجتماعی مختلف می‌توانند درباره اخبار و حوادث پیرامونی دارای حالات روان‌شناختی متعددی باشند. برخی خوش‌بین و روشن، برخی بی‌تفاوت و برخی دیگر می‌توانند بدبین و تاریک‌اندیش باشند و این روان‌شناسان هستند که می‌توانند ریشه‌ها و زمینه‌های هریک از این عکس‌العمل‌ها را در تک‌تک افراد جست‌وجو کنند. اما وقتی به لحاظ جامعه‌شناختی به موضوع نگاه می‌کنیم، پرسش آن است که چه شرایط، زمینه‌ها و ساختارهای اجتماعی، باعث می‌شود که انسان‌های خوش‌بین، عمل‌گرا، روشن‌اندیش در حوزه عمومی، طرد و کنار گذاشته شوند و تنها بدبینان و تاریک‌اندیشان یکه‌تاز میدان شوند به نحوی که گفتمان آن‌ها به گفتمان غالب جامعه و رسانه‌ها بدل شده و تبدیل به صدای عام جامعه شوند؟ و تصویری را تاریک‌تر از آن‌چه می‌گذرد به ذهن افراد مخابره کنند؟ و چه می‌شود که سخنان آن‌ها در برهه کنونی – حداقل در بدنه جامعه – باورپذیرتر و واقع‌گرایانه‌تر به نظر می‌رسد؟

○ یاس و بدبینی، میراث ظلم و خفقان گذشته

به منظور تبیین موضوع، نخست باید به ریشه‌های تاریخی و فرهنگی جامعه‌مان در این باره اشاره کنیم. به لحاظ تاریخی، می‌توانیم زمینه‌های شکل‌گیری ادبیات بدبینی را در «سال‌های استبداد در کشورمان» جست‌وجو کنیم. وضعیتی در جامعه ایرانی که در آن اقلیتی قدرتمند – به لحاظ اقتصادی، سیاسی و اجتماعی – بر اکثریتی ضعیف حکمروایی می‌کرده‌اند و دارای احترام و نفوذ اجتماعی بوده‌اند و می‌توانستند اندیشه و شیوه زندگی خود را در جامعه پیاده کنند و در مقابل، اکثریتی ضعیف وجود داشته‌اند که از امکان بیان دغدغه‌های خود در عرصه اجتماعی محروم بوده‌اند. این محرومیت از امکان بیان، به استبدادپذیری دامن می‌زد و یک سری خرده فرهنگ را شکل می‌داد؛ مثلا شیوع چاپلوسی، ترس، بدبینی، فحاشی و توهین. در کنار چنین زمینه‌ای، شیوع ادبیات روشنفکرانه که متاثر از نسخه غربی آن، نوعی دلزدگی و افسردگی به جای همدلی و همذات‌پنداری در خود داشت، مزید بر علت شد و جامعه‌مان بیش از پیش به بدبینی، نداشتن اعتماد به نفس و تاریک‌اندیشی دچار شد. چنین پیشینه و جریان‌هایی باعث شد جامعه ایرانی کمتر با مقوله خوش‌بینی، نشاط، روشن‌اندیشی و امید آشنا باشد و تمرین اجتماعی کمتری به منظور ایجاد گفتمانی برای تغییر وضع موجود و تلاش برای تحقق جامعه‌ای موفق داشته باشد؛ جوری که این روزها شاد و امیدوار بودن نوعی ابتذال اجتماعی و حتی مشنگ بودن محسوب می‌شود.

○ فضای مجازی، عرصه تاخت و تاز بدبین‌ها

این جامعه با چنین پیشینه‌ای و در شرایط فعلی که به زعم صاحب نظران با آسیب‌های فرهنگی، اجتماعی و تنگناهای اقتصادی و سیاسی روبه روست، با ظهور شبکه‌های اجتماعی مجازی، بستر بسیار مناسبی برای بیان نارضایتی‌ها و حرف‌های تلخ و نیش و کنایه زدن به همه یافته است. حال آن که هیچ تمرین اجتماعی در زمینه انتقاد سازنده نداشته و به لحاظ فرهنگی، باور چندانی به اتحاد و همدلی برای ایجاد تغییر مثبت، ندارد. پس گفتمان خوش‌بینی و امید به محاق می‌رود؛ بی‌تفاوت‌ها فارغ از آن چه در اجتماع می‌گذرد، سبک زندگی و آرزوها و رویاهای خودشان را پیش می‌گیرند و مترصد فرصتی برای گریز و رفتن هستند و بدبینان، فضای مجازی و حوزه عمومی را عرصه تاخت و تاز خویش قرار داده و از نمایش هر چه بیشترِ ناکامی‌ها و نداشتن‌ها و ظلم‌ها، خودآزاری و دیگرآزاری می‌کنند و تصورشان این است که هر چه صریح‌تر، شدیدتر، گسترده‌تر و بی ملاحظه‌تر نقد خود را مطرح کنند، تاثیرگذارتر خواهند بود.

○ چه باید کرد؟

به نظر می‌رسد ما ایرانی‌ها نیازمندترین گفت و گوی مثبت و موثر هستیم. گفت و گویی که قاعده‌مند و نتیجه‌گرا است و می‌کوشد ضمن اجازه دادن به بیان دردهای موجود، راه‌حل‌های برون‌رفت از آن را نیز بررسی کند. شکل گرفتن گفت و گوی موثر نیازمند تقوای جامعه و انسان‌هاست. از یک سو، تقوای جامعه که در آن شفافیت، برابری، پذیرش تفاوت، تساهل و تسامح، احترام به نقد و منتقد، دانش‌محوری و تخصص‌گرایی ارزش تلقی و از سویی دیگر تقوای افراد – اعم از مردم و مسئولان – که در آن تواضع، خودانتقادی، نقد سازنده، امید و خوش‌بینی، احترام متقابل، صمیمیت و صداقت و حقیقت‌گرایی ارزش محسوب می‌شود. در عین حال باید بیاموزیم در کنار تلخی‌ها، زیبایی‌ها را هم ببینیم تا انرژی مقابله با بدی‌ها را داشته باشیم.

جدول سخت [شماره ۴۰۳]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

۱ - شمع گردون - یکی از سه طایفه یهودیان مدینه در زمان پیامبر اکرم(ص) - پرستش ۲ - جوسازی - رمز ها - کثیف کردن - صوت شگفتی ۳ - بهشت - طرفدار اصلاحات و دگرگونی‌های اساسی در جامعه - قصه‌گو - از نسل علی(ع) و فاطمه(س) ۴ - پیش درآمد آشغال - محل تغییر جهت پله - خوشحالی و سرور - ادامه هر چیز ۵ - اسکلت فلزی اصلی ماشین - پشته هیزم - طناز - قضاوت ۶ - مجموعه داستانی نوشته جمال میر صادقی - نتیجه و ثمره - سستی و تنبلی ۷ - فیزیکدان فرانسوی قرن نوزدهم - شجاع - کنایه از جاسوس و خبرچین است - لقب پادشاهان روسیه بود ۸ - عیدی - بنده - بخواست - کاکل اسب ۹ - کنیزک - خرگوش - آبشاری مرتفع در آمریکای شمالی - دریدن ۱۰ - پسوند نسبت - قسمت درونی بینی - چندوزیر - خلبان شهید هوانیروز در جنگ های کردستان ۱۱ - حلال رنگ - رمانی از الکساندر دومای پدر، نویسنده فرانسوی - ایالتی در جنوب چین.

عمودی

۱ - کوکنار - در نظر گرفتن اهمیت موضوعی ۲ - پایتخت کشور مالت - مصونیت از خطر ۳ - آزاداندیش در ادبیات عرفانی - روشنی کم‌رنگ آسمان در افق ۴ - پراکندگی - رهبر - دراز گوش ۵ - قدرت و توان - زبانی از شاخه زبان‌های ژرمنی ۶ - خشمگین - کاشف سیاره اورانوس ۷ - مداوا - شترمرغ منقرض‌شده ۸ - قطع کردن - بریکدیگر اثر گذاشتن ۹ - پرمصرف‌ترین چاشنی غذایی - گریزان ۱۰ - آهسته - از توابع مثلثاتی ۱۱ - نوعی ماهی استخوانی خوراکی - ظرف طبخ آبگوشت ۱۲ - خالق رمان سه‌تفنگدار - چندرأی ۱۳ - سی و ششمین سوره قرآن - بی موقع ۱۴ - ستم - بالاترین درجه دانشگاهی ۱۵ - جهاز شتر - هرج و مرج ۱۶ - بی‌رحم و سنگدل - سکوی شیرجه ۱۷ - ماهی کنسروی - زبانی از خانواده زبان‌های هندواروپایی - رنج بی‌پایان! ۱۸ - خوش خلق - خواری و ذلت ۱۹ - دستگاه تولید کننده بخار - شروع، آغاز ۲۰ - اعشاری - حسود.

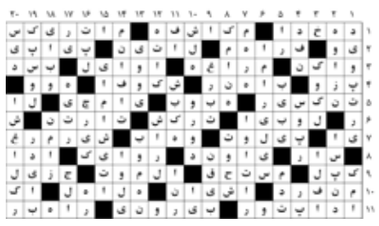

حل جدول شماره ۴۰۲

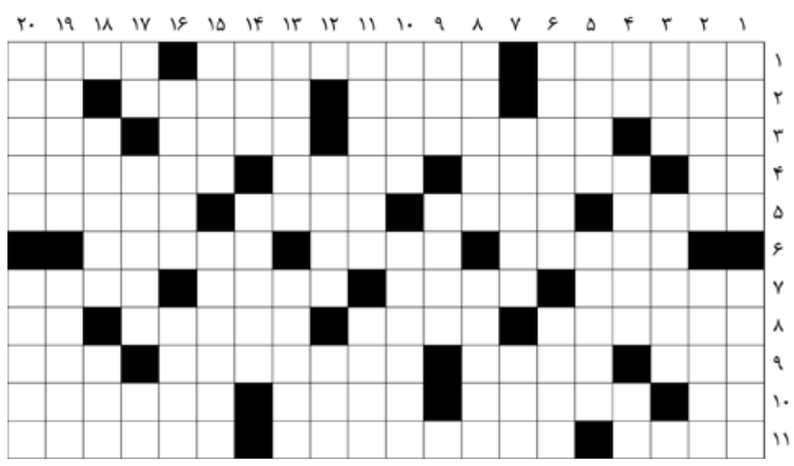

جدول متوسط [شماره ۷۱۹۳]

طراح جدول: امید موسوی

افقی

۱ - شهر پیامبر (ص) - واحد شمارش کتاب - درختچه‌ای خاردار با چوبی سخت و محکم و شکوفه‌های سفید - بیهوشی ۲ - لایق و سزاوار - پسر - مختصر - کتف ۳ - سوغات ساوه - پایتخت سوئیس - شگرد - از سازهای زهی - زیر نظر قرار دادن ۴ - تابناک - کلمه درد - ناتنی - گسترده - نت چهارم ۵ - علامت جمع فارسی - افترا - در گرو - گوشه نشینی برای عبادت ۶ - خروس جنگی - خاطر - افسرده - یکی از چهار دریاچه بزرگ دنیا در قدیم ۷ - انبار کردن کالا برای گران فروشی - تجارت - خودروی باری کوچک - سرما ۸ - یگانه - تاکنون - حبه - ناب - پارچه دریایی ۹ - نرم - بلبل - دشمن سخت - چین و چروک - بلیغ ۱۰ - سمت راست - کلمه‌ای فرانسوی به معنی آفرین - مار بزرگ غیر سمی - مادهٔ آلی که توسط سلول‌های بدن ساخته و سبب تسریع واکنش شیمیایی می‌شود ۱۱ - ریخت و قیافه - شور - پله ترازو - سبک مغزی

عمودی

۱ - شهری در آذربایجان شرقی - کارگاه هنری ۲ - بازیگر مرد سریال دوردست‌ها ۳ - سمت چپ - اسب آذری - جد ۴ - آتش - شاخه باریک و دراز که از درخت می‌برند - الفبای موسیقی ۵ - نفس خسته - استخوان کاسه سر ۶ - سرزمین - خوشبخت ۷ - وسیله‌ای برای آویزان کردن لباس - شیون ۸ - شیر - دربست کارخانه - لقبی در هندوستان ۹ - رودآرام - یاری - تعجب زنانه ۱۰ - مرتجع معروف - تالار ۱۱ - لبریز - گره ۱۲ - بازی نفس‌گیر - واحد پول پاکستان - مدافع فوتبالی ۱۳ - تکه پارچه‌ای که قسمت پایین ساق پا و بالای کفش را می‌پوشاند - منقار پرنده - جغد ۱۴ - اسب بارکش - گناهکار ۱۵ - پایتخت تبت - رودمرزی ۱۶ - پیش‌پرداخت - مایه حیات ۱۷ - شوربا - سلاله - پوشاک گشاد بدون آستین که روی دوش اندازند ۱۸ - شکاف کوه - ویتامین جدولی - روادید ۱۹ - نیمساز ۲۰ - اغراض - سرزنش

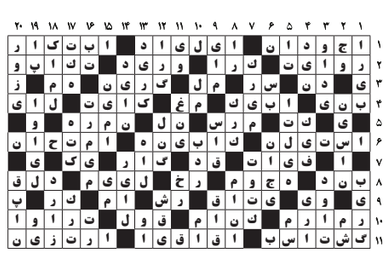
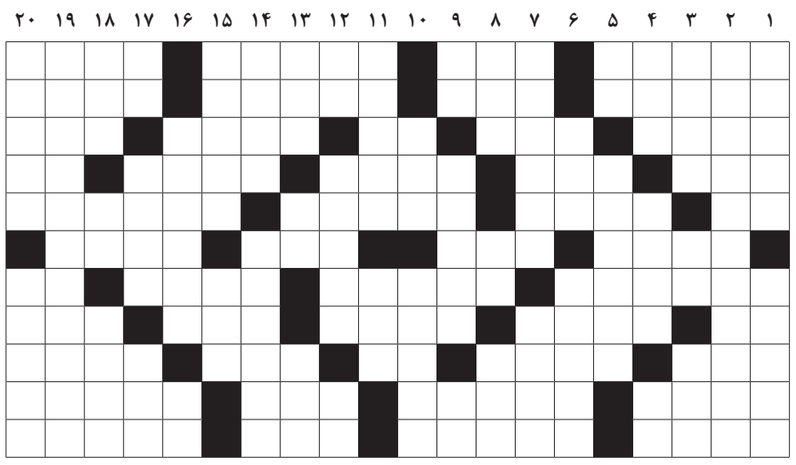
حل جدول شماره ۷۱۹۲